

Odată Părintele Paisie îmi povestea cum i-a apărut Maica Domnului, ziua în amiaza-mare și l-a ajutat la o nevoie pe care o avea. Au vorbit împreună timp de câteva minute.

- Cum v-ați simțit Părinte? - l-am întrebat.

- Mare bucurie... Dar simțeam și rușine... Mă simțeam stingherit... Este Maica lui Dumnezeu... Cu Sfântul Ioachim și cu Sfânta Ana mă mișc mai în voie!

CAPITOLUL 1

FAMILIE-EDUCAȚIE

Decembrie 1988

1. Starețul mi-a povestit următoarea întâmplare: Odată venise aici un medic grec-american. Era ortodox, dar nu avea prea multe legături cu credința, nici

postul de vineri nu-l ținea și nici nu mergea prea des la biserică. A trăit o experiență și voia să discute despre ea. Într-o seară, în timp ce se ruga în apartamentul lui, «s-a deschis cerul». O lumină l-a învăluit, iar tavanul și cele patruzeci de etaje de deasupra lui au dispărut. S-a aflat învăluit în lumină mai mult timp, dar nu și-a putut da seama cât.

M-am minunat, pentru că am simțit și am înțeles că a fost de la Dumnezeu. Era adevărată. Văzuse lumina necreată*. Ce făcuse în viața lui? Cum trăia de s-a învrednicit de astfel de lucruri dumnezeiești?

Era căsătorit, avea femeie și copii. La un moment dat femeia lui îi spuse: «M-am săturat să mă mai ocup de casă, vreau să merg și eu într-o plimbare». Deja nu mai lucra, începuse să se plimbe în fiecare seară cu prietenele ei și să-1 ia și pe el împreună cu ele. După puțin timp, îi spuse: «Vreau să ies singură cu prietenele mele». A primit și aceasta, de dragul copiilor lui. Apoi: «Vreau să merg singură în concediu». Ce să facă? I-a dat și bani și mașina.

Apoi i-a cerut să-i închirieze un apartament pentru a trăi singură, unde și-a adus și pe prietenii ei. îi vorbea, o sfătuia: "Ce vor face copiii noștri?". Dar ea, nimic. în cele din urmă i-a dat mulți bani și ea a plecat. Iar el se necăjea mult pentru aceasta.

Apoi, după câțiva ani a aflat că devenise desfrânată în Pireu!

Se mâhnea mult, plângea. Se gândea să meargă să o găsească. însă ce să-i spună?

A îngenunchiat să se roage: "Dumnezeul meu, luminează-mă, ce să spun... Ce să fac pentru a se mântui acest suflet?". Vezi, îl durea pentru ea. Voia "să se mântuiască acest suflet". Mici egoism bărbătesc, nici pomenire de rău, nici dispreț; îl durea pentru starea ei. Dorea mântuirea ei. Atunci Dumnezeu a deschis cerul și l-a învăluit în lumina sa.

Vezi? Vezi? Acesta care era în America... în ce mediu trăia? în timp ce mulți dintre noi care trăim în Sfântul Munte, în mijlocul sfinților, în harul Maicii Domnului...

2. Fiecare trebuie să o vadă pe logodnica lui ca pe sora lui, să fie amândoi foarte atenți și să se înfrâneze. Să-și facă nevoița lor, pentru dragostea lui Dumnezeu, ca astfel să se încununeze la sfârșit ca niște luptători mărinimoși. Aceasta este semnificația cununiilor Bisericii. Numai astfel are cineva ca ajutor harul dumnezeiesc.

Logodna să fie scurtă, să nu se prelungească prea mult.

3. - Părinte, cum trebuie să fie cei doi căsătoriți între ei?

- Însoară-te și apoi vom discuta.

- Nu se poate acum?

- Să aibă a)... b)... și să aibă disputa cea bună între ei.

Adică să se străduiască fiecare să ia cu bucurie greutățile asupra lui și să-1 odihnească pe celălalt. Să facă unul cumpărăturile, pentru a-1 odihni pe celălalt, să-1 facă hatârul celuilalt pentru a-1 mulțumi. Odihnirea celuilalt să-ți fie prilej de bucurie.

* Se numește necreată, fără început, adică energie dumnezeiască.

4. - Părinte, citeam mai demult, că dragostea este un lucru bun și cu cât face cineva mai des, cu atât este mai bine; căci cei care nu fac, dobândesc probleme psihologice; căci atunci când cineva este tânăr trebuie să facă de două-trei ori pe zi, pentru ca apoi la bătrânețe să poată face o singură dată.

- Ce sunt acestea, bre fiule? Cine le spune? Măi, măi! A venit aici un medic străin, care merge la conferințe mondiale și spunea că înfrânarea este cea mai bună pentru organism. Sămânța este foarte întăritoare. «Tinerii care au multe legături, și pe unii ca aceștia îi cunoaștem ușor, îmi spuse, dacă își rup vreun os nu se vindecă ușor pentru că nu au măduvă, deoarece aceasta s-a făcut ca apa». Când vin tineri aici la mine, eu îi cunosc. Ochii lor devin ca... (și mi-a arătat cum), memoria le slăbește mult și ajung mai rău decât bătrânii. Vezi că li se strică și mintea? Este ca și brânza, să spunem, care se face ca iaurtul, apoi ca laptele acru, după aceea ca laptele, și dacă stăruiesc așa, ajunge ca apa.

- Această dorință trupească, Părinte, este o dorință firească, care izvorăște din trup, precum foamea, setea sau este patimă? Excesul ei este vătămător (precum de exemplu nu mâncarea ci lăcomia este rea)? Această dorință în sine este rea? Au avut-o și protopărinții noștri în rai?

- Este PATIMĂ! Ce altceva să fie? PATIMĂ... Izvorăște din cugetarea trupească a omului. Dacă cineva este om duhovnicesc nu are astfel de dorințe. Nu din neputință, nu că nu ar putea pofți, ci prin starea lui duhovnicească biruiește pofța.

Toți oamenii au cugetare trupească. Iar aceasta se moștenește de la părinți. Vezi, dacă vreun copil s-a născut din părinți trupești, încă copil fiind, el are astfel de dorințe. Aceasta însă nu este nimic. Se vindecă. Pofța este fragedă ca și urzica, încă nu s-a "înăsprit ca să devină spin, și se vindecă repede cu un duhovnic bun, care să aibă însă discernământ și să înțeleagă ce se întâmplă, pentru că la început toate răsadurile au numai două frunzulițe.

Toți oamenii, unul mai mult, altul mai puțin, au cugetare trupească. Unul este 30%, să spunem, duhovnicesc, altul 40, altul 60, iar cel mai mult care l-am întâlnit era 75%. Numai Ioachim și Ana au fost cu desăvârșire oameni duhovnicești și după rugăciune s-a născut cea mai nepătimașă creatură, adică Maica Domnului. Aceasta am trăit-o, când eram la Sinai.

- în vedenie, Părinte?

- ... (a tăcut).

- Adică Ioachim și Ana au devenit cu totul desăvârșiți prin nevoiță sau așa au fost de la început?

- Gândul îmi spune că așa au fost de la început... Omul fără mâncare sau fără apă moare. Însă fără cele trupești nu pățește nimic, ci numai se chinuiește sufletește. Altfel este chinuit și de alte patimi: mânia, egoismul, slava deșartă, prefăcătoria. După cununie omului îi sunt iertate cele trupești numai pentru nașterea de fii, sau din iconomie.

5. Când eram necăsătorit discutam problemele mele cu Starețul, iar el îmi dădea sfaturile cele mai potrivite.

Starețul spunea:

"Este bine ca omul să se căsătorească la o vârstă relativ mică. Atunci lucrul se

săvârșește mult mai firesc. Se potrivesc ușor unul cu altul. Vedeți, perechile care s-au căsătorit la o vârstă mică, păstrează până la bătrânețe, în legătura lor, o simplitate copilărească. Același lucru îl poate observa cineva și la monahii care au venit de mici în Sfântul Munte. Este corect proverbul care zice: "Sau de mic căsătorește-te, sau de mic călugărește-te".

"Pe măsură ce omul se mărește începe să lucreze din ce în ce mai mult rațiunea și pe toate le cercetează, pe toate le măsoară. I se consolidează caracterul și cu greu se mai potrivește cu altul.

Pentru a se căsători cineva la treizeci de ani, trebuie ca treizeci ca să-1 împingă din spate; când ajunge la patruzeci, este nevoie de... șaiszeci să-1 împingă.

Este greu să ia hotărârea de a intra în jug. Și tu te-ai obișnuit acum să fii rebel. Faci precum faci caii sălbatici atunci când vor să le pună căpăstru. Se scutură, dau cu copita, și... aleargă departe.

Cu o zi înainte de cununia sau de călugăria ta, dacă voi veni și îți voi strânge nasul, vei plesni, vei face bum!!

6. Părinte, o cunoștință de-a mea are legături cu cineva și se gândește la nuntă.

- Dar el se gândește, o vrea?

- El... Puțin.

- Pentru a se căsători cineva puțin, trebuie s-o vrea mult.

7. Perechile care se căsătoresc, trebuie să aibă ACELAȘI duhovnic, ca să se înțeleagă de la început și să nu aibă probleme mai târziu. Vedeți, duhovnicul ajută foarte mult. Vede cioturile și umflăturile amândurora, și le "cioplește", pentru ca aceia să se potrivească, ca două lemne care trebuie să se unească. Eu, când eram tâmplar, ciopleam lemnele astfel încât să se potrivească bine, să stea singure unite. Apoi puneam și un cui, deși nu aveau nevoie. Iar dacă lemnele nu se potrivesc și nu se îmbină bine și le forțezi cu cuie să vină la locul lor, atunci uneori din cauza forțării, lemnele vor plesni.

De aceea trebuie ca "tâmplarul" să aibă amândouă lemnele în mâinile lui, pentru a vedea ce treabă este de făcut la unul, și astfel să lucreze corespunzător și la celălalt. În felul acesta trebuie să fie duhovnicul.

Mult ajută duhovnicul. Multe perechi care se potriveau, care s-au căsătorit din dragoste, s-au despărțit după o vreme pentru că nu au fost ajutați de un duhovnic bun. În timp ce perechi care nu se potriveau, dar au avut același duhovnic, au mers foarte bine.

8. Chiar și în cadrul căsătoriei trebuie ca cineva să se înfrâneze pe sine și să nu se dedea fără frâu plăcerii.

9. Când femeia rămâne însărcinată, atunci cel mai bun lucru este să înceteze imediat contactele sau dacă nu pot, să le reducă cât se poate de mult. Dar cel puțin din luna a opta trebuie să înceteze de a mai avea contacte, pentru că, în afară de pericolul ce există ca copilul să pătimească ceva (avort și altele), se

pricinuieste pagubă duhovnicească.

Embrionul participă și el de nevoie la plăcerea pe care o simte mama lui, și astfel încă din pântec dobândește patima. Există prunci care sug și care se aprind trupește, în timp ce există tineri de optsprezece-douăzeci de ani care au o nepătimire, și nu sunt războiți de trupul lor. Cui se datorează această diferență? Stării duhovnicești a părinților. Este moștenirea duhovnicească. Vezi, părinții nu lasă moștenire copiilor lor numai case, ogoare, ci le lasă moștenire și patimile sau virtuțile lor.

Dacă cineva este bogat sau sărac, lasă moștenire multe sau puține, potrivit cu starea lui.

Astfel există copii care au o bogată moștenire duhovnicească de la părinții lor, adică au multe virtuți. Acești copii dacă adaugă și osteneala lor, nevoița lor, pot ajunge la mari înălțimi duhovnicești, pentru că au pornit deja de la înălțime.

De aceea Maica Domnului a fost atât de curată, nici măcar un gând păcătos nu s-a apropiat de ea. Rădăcina ei este Sfânta Ana. Ioachim și Ana au fost sfinți, iar zămislirea Maicii Domnului a fost fără plăcere.

Însă Dumnezeu nu este nedrept. Ceea ce are valoare este lucrarea pe care a făcut-o cineva asupra lui însuși. Nevoița, osteneala personală pe care a depus-o fiecare, pentru a respecta poruncile lui Hristos, pentru a-L mulțumi pe Dumnezeu, aceasta o ia în considerare Dumnezeu și nu punctul de unde a plecat.

10. Femeia, când este însărcinată, trebuie să fie liniștită, să citească Evanghelia, să se roage, să spună rugăciunea lui Iisus. Astfel se sfințește și copilul. Încă de acum începe educația copilului. Să fii atent să nu mârhești pe cea însărcinată sub nici un motiv.

11. (Când femeia mea aștepta copilul).

- Caută să nu o superi în vremea aceasta cu nimic. Să fii foarte atent!! Să-i spui să rostească rugăciunea lui Iisus și să psalmodieze. Aceasta va ajuta mult copilul! Nu numai acum dar și mai târziu.

12. Când s-a născut copilul meu, auzeam de la medici, prieteni, rude, diferite păreri despre alăptare. Cei mai mulți aveau părerea, și chiar ne constrâneau să o facem, că este bine să oprească alăptatul după câteva luni. Starețul avea o părere diferită și deja o exprimase cu tărie. Când l-am întrebat referitor la aceasta, mi-a spus: Tiu, binecuvântatule, să alăpteze în continuare copilul, căci laptele mamei este cel mai bun. Este și medicament și astfel nu se îmbolnăvește copilul. În satul meu femeile alăptau copiii până la cinci-șase ani. Astfel copiii nu sug numai lapte, ci sug și dragoste și afecțiune și gingășie și siguranță, devenind puternici în felul acesta și sufletește. Astfel când se măreau copiii, deveneau puternici și îi prindeau pe țeți* cu o mână. Alăptarea înseamnă multe lucruri, nu este numai laptele.

* Soldați dezertori din armata turcă, care atacau comunitățile grecești din Asia Mică.

Atât timp cât femeia alăptează, cu greu rămâne însărcinată. Este o protecție firească și pentru mamă de a nu rămâne îndată iarăși însărcinată. Alăptarea este cea mai bună.

- Cât timp să alăpteze. Părinte?
- Cât poate de mult. Trei-patru ani.

Femeia mea lucra și de aceea obosea mult. Se îmbolnăvise și slăbise mult. Toți (doctorul, mama, soacra, prietenii) o constrâneau, o sfătuiau să înceteze alăptarea. Am mers din nou la Stareț și l-am întrebat iarăși despre acest subiect.

Starețul s-a oprit puțin, a cântărit situația și a spus: - Să alăpteze cel puțin până ce copilul va împlini doi ani.

Cei doi ani erau limita cea mai de jos, dar absolut necesară recomandată de Stareț!

13. Părinte, astăzi mulți oameni tineri nu vor să facă copii, deoarece se gândesc în ce fel de lume vor aduce pe copiii lor. Poluare de la chimicale, de la centrale nucleare, viață plină de stres, societate sălbatică, războaie... Dacă sântem deja în timpul lui Antihrist, mă gândesc și eu, că nu s-ar merita ca cineva să se căsătorească și să facă copii.

- Nu, Atanasie, nu este așa!... Creștinii din timpul prigoanelor nu se căsătoreau? Fiu făceau copii? Se căsătoreau și făceau și copii! își aveau nădejdea în Hristos... și nu în oameni.

Acest gând arată puțină credință. Dumnezeu într-o clipă le poate îndrepta pe toate; le poate șterge pe toate cele rele. Oamenii își fac planuri, dar și Dumnezeu are planurile Lui.

Dacă ai ști de câte ori a învăluit diavolul pământul cu coada lui ca să-l distrugă... însă nu-l lasă Dumnezeu, ci îi strică planurile. Iar răul pe care diavolul îl face, Dumnezeu îl pune în valoare și scoate din el un mare bine. Să nu te neliniștești!

- Părinte, până unde merge îndatorirea pe care o are un părinte față de copiii lui? Se gândește să le lase ceva, dar nu știe cât. Una, două sau trei case?

- Știi ce a făcut un cunoscut de-al meu, patron, care avea mulți bani, blocuri și altele? Și-a dat copiii la studii, au terminat universitatea, au și studii în străinătate, și le-a lăsat câte un apartament. Celelalte le-a dat muncitorilor lui și altora care au avut nevoie.

Mai înainte de toate trebuie dată copiilor o educație bună, creștinească. Aceasta este provizia cea mai bună pentru viața lor. Apoi să-i dea și la școală să învețe și puțină carte. Dacă vor să înainteze la universitate, și la alte studii, să-i ajute, dacă nu, să învețe un meșteșug. Să-i ajute adică să-și câștige pâinea lor. Apoi dacă are posibilitatea, să le lase și câte ceva... vreun teren, vreo casă. Să aibă și

aceștia un culcuș.

Sunt și unii părinți care sunt indiferenți față de copiii lor și le mănâncă totul; nu lasă nimic pentru copiii lor! Alții lasă, dar numai datorii! Acesta este un lucru și mai urât!

În 1924 când au venit refugiații din Asia Mică, primarul satului căuta să-i căpătuiască pe toți. Unuia i-a dat un ogor, altuia o bucată de teren, etc. Pe sine s-a lăsat la urmă, nu s-a pus la socoteală.

Când i s-au mărit copiii, aceștia i s-au plâns: "Tată, pe toți i-ai căpătuit, dar la noi de ce nu te-ai gândit?". Și aveau dreptate copiii. Altceva este să fie cineva singur. Dacă cineva are familie, trebuie să se gândească mai întâi la familia sa și apoi la ceilalți, care, și ei la rândul lor, au pe ai lor la care trebuie să se gândească.

14. În timpul ocupației germane rămăsese în sat un orfan, nimeni nu-l lua în casa lui, căci fiecare se gândea la greutățile lui: "Este ocupație...", "mă descurc greu...", "cum îl voi hrăni?...", etc.

Însă unul cu mulți copii - avea zece, fiind și sărac - de îndată ce l-a văzut pe acel copil nefericit, i s-a făcut milă de el. L-a chemat în casa sa și l-a îngămădit sub pături, împreună cu ceilalți. "Am zece și cu acesta unsprezece, s-a gândit, dar "are grijă Dumnezeu..."

Starețul a râs bucuros și fericit și a continuat:

- Vezi, cel cu mulți copii avea o inimă mare, deși era sărac și de aceea avea din belșug și ajutorul lui Dumnezeu.

15. Părinte, cunosc câteva perechi, care deși își doresc copii, însă nu pot face. De ce se întâmplă aceasta?

- Pentru a se căpătui și vreun orfan. Sunt unii care de îndată ce au înfiat un orfan, le-a dat Dumnezeu după aceea și lor un copil.

16. Când se întoarce cineva de la lucrul său și este nervos și neliniștit, este mai bine să se plimbe printr-un parc timp de vreo douăzeci de minute și apoi să se întoarcă la casa lui liniștit și cu zâmbetul pe buze, chiar dacă întârzie.

17. Odată, când împreună cu soția mea l-am văzut pe Stareț, s-au întâmplat următoarele:

De îndată ce am intrat în cameră. Starețul care era întins pe pat din pricina bolii sale, a început să ne muștruluiască râzând:

- Bine ați venit! Bine ați venit! Vă certați, bre? De ce vă certați?

- Atanasie, vă certați între voi?

- Ei, Părinte, ne certăm...

- Bre, să nu vă certați! Să vă certați cu toți ceilalți, dar între voi să nu vă certați! Auzi, Atanasie, îți dau binecuvântare să te cerți cu cine vrei, dar cu femeia ta să nu te cerți.

Apoi s-a întors către soția mea:

- Și ție Anastasia îți dau BINECUVÂNTARE. Știi ce înseamnă

BINECUVÂNTARE? Da, îți dau binecuvântare să te certî cu cine vrei, dar între voi să nu vă certați.

Am rîs și noi de cuvintele lui ciudate. însă am înțeles foarte bine că deși Starețul râdea, totuși vorbea serios! Considera a fi un mare rău faptul de a se certa soții între ei. Un rău atît de mare, încît ne-a dat nu numai permisiunea, ci chiar și binecuvîntarea lui, să facem un rău mult mai mic în comparație cu primul. Adică să ne certăm cu toți ceilalți, numai să evităm marele rău, care este cearta între soți.

20 ianuarie 1990

18. Odată a venit aici un om foarte supărat. Nu se înțelegea bine cu femeia lui. Atît de mult se dușmăneau între ei, încît nici la masă nu stăteau împreună să mănânce. Ei aveau și patru copilași, care adeseori căutau prin buzunarele lor să vadă dacă nu cumva mama lor le-a adus ceva dulciuri.

Adică se îndreptau spre divorț. El mergea pe la duhovnici, care îi spuneau: "Răbdare, căci ridici o cruce mare". Mie nu mi-a plăcut aceasta.

- Ia stai! îi spun. Când v-ati căsătorit, vă iubeați?

- Da, mult. O adoram mai mult chiar și decît pe Dumnezeu, - îmi spune acela.

(Ia auzi! Mai mult decît pe Dumnezeu! Asta mi-a făcut o impresie urâtă).

- Eu, îmi spuse din nou, când era să mă însor, am cerut de la Dumnezeu să fie frumoasă, să fie bogată, să fie și cultă. într-adevăr toate acestea mi le-a dat Dumnezeu.

Acestea mi le-a spus. Și era acesta atît de robit de patima împreunării, încît se primejduia să-și piardă și sufletul! Da, se primejduia! De aceea și Dumnezeu și-a luat harul de la femeia lui, pentru a-l ajuta să se mîntuiască.

Atunci eu îi spun:

- Ce cruce așa de grea spui că ridici? Tu ești vinovatul. Slujești patimilor și ceea ce se întîmplă acum este o încercare trimisă de Dumnezeu pentru a te ajuta să te slobozești de patimile tale.

19. Chiar și în căsătorie este nevoie de înfrînare în patima plăcerii. Adică să se pună frâu iubirii de plăceri.

20. Un oarecare cunoscut de-al Starețului încerca de mulți ani să plece la mănăstire, dar nu reușea. L-a rugat pe Stareț printr-un prieten de-al său, să facă rugăciune pentru el, deoarece i se îmbolnăvisc familia și se necăjea mult pentru aceasta.

Atunci Starețul a spus:

- Cu cât stă mai mult în lume, cu atît mai mult ispititorul îi va îmbolnăvi pe ai lui, pentru ca astfel să-i aducă pricini binecuvîntate, chipurile, de a nu pleca la mănăstire.

Diavolul vede inima care nu are destulă sîrguință, să spunem, și de aceea îi

crează anumite împrejurări, pentru ca omul să nu se mai poată descâlci niciodată din lume. Am avut și eu o soră nemăritată, - celelalte trei erau măritate, - și doi frați. Am lucrat și i-am făcut zestre pentru a-mi împăca conștiința și apoi am plecat la mănăstire ca să mă fac monah. Pentru ce să aștept să se mărite? De unde pot să știu eu dacă ea vrea sau dacă se va mărita vreodată?

Era cineva care voia să devină monah, însă întârzia. Hai, să o mărit pe sora mea, își spunea. Hai, să-i fac și zestre! Până la urmă a măritat-o pe sora lui, însă tot nu a plecat. Să am grijă puțin și de mama mea. Și astfel mereu amâna. După o vreme sora lui s-a despărțit. Hai acum să-i aranjez o zestre mai mare! În situația aceasta, însă, a ajutat Dumnezeu, căci i-a venit o zestre bună, o moștenire din America. Sora lui se căsătorie din nou, dar el mereu amâna și nu pleca ca să se facă monah! Apoi sora lui iarăși s-a despărțit...

Astfel le aranja diavolul, pentru a-1 tine în lume. În cele din urmă a devenit preot de mir.

21. Părintele Paisie mi-a spus:

- Pe omul cel drept, pe cel blând, toți încearcă să-1 împingă în locul cel mai rău, să-1 nedreptățească, să-1 bage la fund. Dar cu cât oamenii îl împing în jos, cu atât Dumnezeu îl ridică. Precum se întâmplă și cu pluta, cu cât o împingi în jos, cu atât apa o ridică mai sus. Iată, o întâmplare *adevărată*, pe care mi-a spus-o un om cu gura lui: "După ce tatăl meu a murit, frații mei au mers să împartă terenurile. Când am văzut pe frații cei mai mari că strigă și erau gata să se încaiere, eu fiind cel mai mic, ce puteam spune? Ce îmi vor da, aceea voi lua. Mi-au dat niște terenuri în care era numai nisip. Eu se putea cultiva nimic pe ele. Eu puteam trăi din ele și de aceea am fost nevoit să plec în Germania, pentru a lucra, și pentru a-mi întreține familia. După mai mulți ani m-am întors și am văzut că de o parte și de alta a terenului meu se zidiseră două hoteluri mari. Și amândoi proprietarii cereau să cumpere terenul. Astfel prețul a urcat foarte mult și am primit pe el sute de milioane! M-am gândit, Părinte, să dau jumătate din bani milostenie și de aceea am venit să-mi spuneți unde să-i dau". "Dă întâi fraților tăi, ca să nu-și facă inimă rea, iar cu ceilalți fă ce vrei". Așa i-am spus, Atanasie, pentru a nu avea între ei pomenire de rău.

22. Astăzi diavolul încearcă să le distrugă pe toate, pentru ca noua generație să nu găsească "aluat bun", pentru a "dospi".

23. Omul smerit este de obicei și foarte învățat, în timp ce cel egoist nu are cunoștințe, deoarece nu se smerește ca să întrebe.

24. Trebuie să ne simplificăm viața. Luxul obosește. Sunt unii care mereu vor să schimbe mobila și toate cele din casă și de aceea aleargă pentru a câștiga cât mai mulți bani, umplându-se astfel de neliniște.

25. - Părinte, copilul unui cunoscut de-al meu face mereu

scandaluri, strigă, lovește. Din ce pricină se întâmplă asta? Ce să facă?

- Ascultă, nu sunt de vină copiii. Acestea se întâmplă pentru că sunt ținuți închiși în apartamente și nu au loc să alerge, să se joace. Copiii sunt astfel constrânși și nu se pot mișca, ca să-și manifeste vioiciunea lor. Înebunesc, apoi își lovesc capul de perete. Pentru a crește normal, copiii au nevoie de curte.

- Părinte, adică copiii dobândesc în apartamente probleme psihologice?

- Hm, dacă sunt constrânși, forțați, dobândesc. Mult mai bine este să existe o curte! Așa este firesc.

Vezi, dacă mergi într-o casă, care are copii, și le găsești pe toate aranjate, în ordine, aceasta nu este bine. Înseamnă că acolo există disciplină militară și frică în sufletul copiilor. Mai bine este ca mama să se ocupe de educația copiilor, să le vorbească, să le citească despre sfinți, despre Hristos, decât să se ocupe cu aranjarea și cu lucrurile neînsufleteite.

26. Astăzi toate îl amețesc pe om. Îi lovesc pe bieții copii din toate părțile cu diferite teorii, îi cuprinde apoi frica, neliniștea, făcându-i astfel să scape la droguri și distracții. Dar această distracție luminează sporește stresul în suflet.

Vedeți, încă din această viață gustă cineva, într-o oarecare măsură, iadul sau raiul, dacă trăiește potrivit cu voia lui Dumnezeu, cu Biserica.

27. Mai demult copiii, prin poezioare frumoase, erau învățați să-și iubească patria:

"Frumoasa mea patrie

Se întinde lângă albastrul răcoritor

Cu valurile lui de argint..."

Să fi văzut cum o rostea. În felul acesta se umple sufletul copilului.

Astăzi nu le dau așa ceva, ci îi lasă goi pe copii. Iar acasă părinții își caută fiecare de drumul său, iar copilul unde să mai găsească dragoste. Astfel, copiii rămân goi sufletește și suferă. Iată unul care a făcut, sârmanul, nici eu nu mai știu câte încercări nereușite de sinucidere; când vine aici cade la picioarele mele. A terminat facultatea, și-a luat diploma și acum este militar. Este om în toată firea și mi se adresează în scrisori întocmai ca un copil: "Tăticuțul meu cel dulce...". Ce altceva poți aștepta de la astfel de copii?

Mai întâi trebuie cineva să se îngrijească să-i împlinescă sufletește pe copii și apoi să-i trimită la studii.

28. - Părinte, astăzi îi constrâng mult pe copii, îi încarcă cu multe materii, îi obligă să învețe chiar și două limbi străine.

- În timp ce greaca veche să nu o învețe!

- Da, așa este! Dar oare este necesar să învețe și engleza și germana?

Cum este mai bine?

- Ei, lasă să învețe copilul și o limbă străină, însă fără constrângere; să învețe și el câteva lucruri.

29. - Părinte, astăzi copiii dacă nu iau note mari se supără.

- Ascultă, astăzi cei mari vor să câștige bani mulți cu muncă puțină, iar cei mici să ia note mari fără să învețe, și dacă este posibil să nu plece de la cofetărie sau de la discotecă, ci numai să dea un telefon și să întrebe ce notă au luat.

30. Unui profesor i-a spus:

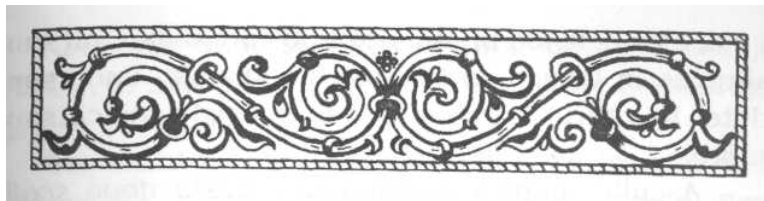
- Când vei dobândi proprii tăi copii, îi vei înțelege mai bine pe copiii de la școală.

Când cineva iubește copiii și îi muștră cu bunătate, atunci aceia primesc muștrarea și se cumițesc. Profesorii sunt ca și băcanii, atunci când sunt tineri, pun și iau mult de pe cântar până îl echilibrează, iar după ce dobândesc experiență, fac aceasta numai cu două-trei boabe.

31. Să nu aveți antipatii față de copii. Iar când vă fac viața grea, să știți că voi sunteți vinovați. Adică acum plătiți pentru ceea ce ați făcut altădată.

«Cu ce te poate ajuta omul în boli? Va tăia, va coase, va da medicamente amare care pricinuesc amețeli. În timp ce Hristos vine cu o mângâiere care le face pe toate bune. Să cerem ajutorul lui Hristos în boli».

CAPITOLUL II

DESPRE SĂNĂTATE

42. Dacă am fi știut cât folos primim din boli, nu am fi dorit să ne facem bine, ci am fi preferat să răbdăm, pentru a dobândi un loc mai bun în rai și nu l-

am fi rugat pe părintele Ștefan să facă rugăciune.

«Părinte Ștefan, de ce mi-ai făcut aceasta? Dacă ai știut, părinte Ștefan, că nu vreau sănătate, de ce te-ai rugat pentru mine? Mai bine îmi spuneai "bine, bine" și să nu fi făcut rugăciune. De ce ai făcut aceasta, părinte Ștefan?»

43. Părinte, antibioticele pricinuesc vătămare omului. De data aceasta, am fost nevoiți să-i dăm fetitei noastre (în vârstă de doi ani) antibiotice. Unii de la școala unde lucrează soția mea, au mers la homeopat și cu o pastilă mică le-au trecut durerile. Și ne-au spus că de la început trebuia să tratăm copilul prin homeopatie.

Doi călugări ai părintelui S. se ocupă cu homeopatia. Nu știm dacă este așa, dar am auzit că Părintele Porfirie ar fi spus că medicamentele homeopate, și mai ales cele ale primei doze pe care o dau, nu sunt fabricate în Grecia, ci le aduc din Olanda, unde sunt "citite" în cadrul unei ceremonii speciale. Adică sunt vrăjite.

- Ascultă, pentru acupunctura există două școli. Una este curat satanică. Iar cealaltă ce face? Să presupunem că mă doare degetul. Cel care se ocupă cu aceasta știe pe unde trec nervii, bagă un ac, omoară nervul, iar durerea încetează. Da, dar oare 1-a făcut bine? A îndepărtat pricina? Apoi, să spunem că mă doare și cealaltă mână; va omori și acel nerv, apoi altul și altul, iar la sfârșit ce se va întâmpla?

Homeopatia este încurcată. Mulți s-au încurcat în această poveste și au amestecat în ea multe teorii. După ce vei lua o doctorie, îți vor spune aceia: "La început te vei simți mai rău, dar apoi îți va trece". Să spunem că te doare obrazul. Celălalt îți dă o palmă puternică și te doare mai tare, așa încât starea de mai înainte, ți se pare o glumă, și o suportă ușor.

Mai există și unii care sunt bolnavi numai cu închipuirea. Unul ca acesta merge la medic, iar acela îi spune: "Pleacă, nu ai nimic". Merge din nou și medicul iarăși îi spune: "Pleacă, nu ai nimic". Merge apoi la homeopat. Acesta știe că nu are nimic, dar nu îi spune, ci îi dă un praf, pentru a-i liniști gândul aceluia și astfel îi trece durerea. "M-am făcut bine", spune acela.

- Ei, dar acest lucru este bun. Părinte, căci i-a corectat gândul.

- Bre, fiule, aceasta este **înșelăciune!** În felul acesta îi mai umflă și egoismul, căci va cugeta: "Ai văzut? Nu spuneam eu bine? Doctorii nu au știut".

Apoi mai sunt și alții care neputându-se aranja nicăieri în altă parte, merg la homeopatie și astfel își găsesc o ocupație.

Dar lucrul acesta este primejdios. Se încurcă diferiți inși în treaba aceasta și nimeni nu poate avea încredere în ei.

Apoi resping toate celelalte tratamente, zicând: "Acesta nu este corect!". Dacă cineva are febră 40°C, tu ce vei mai face atunci când tratamentul recomandat de medicina clasică își face treaba lui, alungă temperatura?

Îmi face mare impresie faptul că Hipocrate a descoperit atâtea lucruri, a făcut atâtea observații și a alcătuit atâtea terapii. Aceasta nu a fost întâmplător, ci a fost o iluminare dumnezeiască. Altul a făcut penicilină din mușci.

Un bătrânel la o mănăstire a văzut cum ară^{*} și mi-a spus să mănânc pâine

* Bătrânelul bănuia că Starețul are tuberculoză

mucegăită, căci ajută. Dar câtă pâine poți să mănânci? în timp ce acela a făcut medicamentul din mucegai și a salvat atâția oameni. Un astfel de medicament nu este de aruncat.

Eu aș fi de acord mai degrabă cu un botanist, cu un om de știință. Iată, cineva a scris o carte despre o sută de plante și o mie de terapii. Vezi, acolo citim despre atâtea plante, dintre care pe unele le călcăm în picioare și care vindecă o mulțime de boli.

A venit aici un oarecare medic credincios, nu vreau să-i spun numele, care a scris și o carte și îi spun: "Menta ajută mult la astmă". „Nu știi” îmi spune. "Bre, tu ești doctor și spui că nu știi?".

Vezi aceștia nu au un scop bun, vor să dea la o parte plantele și să rămână numai medicamentele. în mâncăruri se pun atâtea și atâtea plante iar ca medicamente șovăiesc să le folosească.

Cum am spus, sunt de acord mai degrabă cu un om de știință, botanist. Vezi, germanii au pus deja menta în pliculețe și o vând.

Dar există și mulți escroci. Unul spune că poate cunoaște TOATE bolile numai privind în ochii celui bolnav. Sunt și eu de acord că unele boli se pot depista în felul acesta, dar cum va cunoaște acela inima privind în ochi. Altul spune că prin ureche poate vindeca toate bolile. Bagă în ea niște ace... Prostii. Aceștia sunt niște escroci. Este nevoie de discernământ în toate acestea.

- Adică, Părinte, să nu facem tratamente homeopate la copil?
- Nu, nu este un lucru în care să ai încredere.
- Părintele S. are câțiva călugări medici, pe care i-a trimis să învețe homeopatia.

Bătrânul și-a clătinat capul și nu a spus nimic.

- Chiar și părintele S. a făcut tratament homeopat și deși a fost foarte bolnav, în cele din urmă s-a făcut bine.

Starețul și-a clătinat din nou capul cu amărăciune în semn de dezaprobare și la sfârșit a întrebat:

- Prin ce s-a făcut bine părintele S.? Oare prin homeopatie? (dând de înțeles că poate rugăciunile altora l-au tămăduit).

Anexa mea personală

44. După aceste sfaturi ale Starețului m-am hotărât să cercetez mai profund subiectul homeopatiei și al acupuncturii. Iată aici câteva din constatările mele pe scurt:

Acupunctura: S-a dezvoltat în China și s-a impus ca un mod terapeutic, printr-un decret împăărătesc. Ea este strâns legată de concepția despre lume a vechilor chinezi. Potrivit acestei concepții, ei credeau că boala trupească este urmarea influenței unui duh rău asupra trupului omenesc. Astfel, de exemplu, dacă te durea stomacul, aceasta însemna pentru vechii chinezi că un demon se cuibărise în acel loc. Pentru a-1 sili pe demonul, care provoca boala să plece, înfigeau ace în punctele respective ale părții bolnave, făcând în același timp și diferite exorcisme. Aceasta este o ramură a acupuncturii, pe care Starețul a caracterizat-o

a fi "curat" SATANICĂ.

Oare în zilele noastre nu există SATANIȘTI? Oare unii dintre aceștia nu practică și în ziua de astăzi această ramură a acupuncturii? Și dacă există astfel de persoane viclene și rău intenționate, care l-au băgat pe satana în viața lor, înlăuntrul sufletului lor, nu cumva să așteptați să v-o spună sau să v-o scrie sub tabela lor medicală.

Homeopatia: Întemeietorul homeopatiei în Grecia, a acestei "medicinii alternative", este un SUBINGINER! Domnul Vitulkas. Este considerat părintele homeopatiei în Grecia, dar este și foarte cunoscut în cercurile mondiale homeopate.

Domnul Vitulkas a fost discipol și colaborator al maestrului (guru) hindus Krișnamurti. Pe Krișnamurti, Societatea Teosofică (de proveniență masonică) a vrut să-l impună ca Hristosul noii Ere. (Timp de mai mulți ani a umblat prin toată lumea, dându-se drept "Hristosul" epocii noastre). Dar planurile lor au eșuat.

În acest mediu s-a mișcat domnul Vitulkas, și este firesc ca gândirea lui să fie adăpată cu concepții orientale despre Dumnezeu, lume și om.

Pentru a deveni cineva „homeopat” în Grecia, acum câțiva ani, când începuse această poveste, era suficient să învețe între trei și șase luni lângă un homeopat experimentat, iar apoi își putea deschide "magazinul" său propriu.

Astăzi însă, lucrurile s-au schimbat. După ciocnirile cu lumea medicală a Greciei este necesară diploma de absolvire a medicinei, pentru ca cineva să practice homeopatia.

Nu există școli homeopate organizate. Nu există date statistice, pentru a putea compara rezultatele acțiunii medicamentelor homeopate. Fiu există nici o statistică care să spună că, de exemplu, din o mie de bolnavi care au urmat o terapie homeopată, atâția s-au făcut bine, atâția și-au îmbunătățit starea, atâția au rămas în aceeași stare și atâtoro li s-a înrăutățit sănătatea. NIMIC! nici o dată statistică! Și interesant este faptul că aceia îți spun că "homeopatia nu lucrează statistic".

În trecut chiar și eu însumi am urmat de două ori ședințe de terapie homeopată împreună cu soția mea și cu mulți prieteni și cunoscuți.

În majoritatea situațiilor nu s-a întâmplat nimic. Nici o ameliorare! în alte situații boala avansa atât de mult încât ajungea la punctul critic în care bolnavul era nevoit, în starea avansată a bolii în care se afla, să ceară ajutorul medicinei clasice.

Uneori a existat și "vindecare", așa cum s-a petrecut în cazul conjunctivitei pe care am avut-o la ochi. Această boală ușoară s-a vindecat... Dar după o vreme m-a consultat din nou un oftalmolog, și s-a mirat că partea vitroasă a ochilor mei a fost vătămată.

Semăna cu cea a unui om foarte înaintat în vârstă. Oare aceasta este "vindecarea" pe care mi-au făgăduit-o?

Niște prieteni de ai noștri le-au făcut copiilor lor tratament homeopatic, încă de la o vârstă foarte mică. De la trei ani, poate și mai puțin, copiii lor nu au luat niciodată antibiotice. Gripelile, infecțiile și virușii, le treceau cu ușurință, cu o pastilă "mică" homeopată.

Însă, mai târziu, ce s-a întâmplat?

După destui ani de terapie homeopată, unul din copiii lor s-a îmbolnăvit foarte grav. Cantitatea de cupru și de celelalte metale pe care le luase în toți acești ani prin aceste "mici" pastile a crescut într-o măsură atât de mare încât i-a provocat această boală foarte gravă.

Speriați, părinții au recurs la ajutorul medicinei clasice, având grijă de a-i înștiința pe cunoscuții lor despre "pățania" suferită, blestemând de aici înainte homeopatia.

Cum putem fi siguri că după o folosire de ani de zile a medicamentelor homeopate, nu vom avea efecte negative? Și fiindcă nu există perioadă lungă de timp, o experiență acumulată, pe ce se sprijină homeopatii când încredințează lumea că "medicamentele homeopate nu au efecte negative"?

Chiar și în domeniul teoriei, al principiilor, există nepotriviri. Chiar ei înșiși nu știu foarte bine ce anume cred. Fondatorul homeopatiei este considerat S. Haneman. El a scris o carte cu titlul "Organul tehnicii terapeutice", unde sunt expuse principiile de bază ale homeopatiei.

În revista pe care o editează Centrul Medicinei Homeopate din Atena, cu titlul "MEDICINA HOMEOPATĂ", în nr. 3 din 1992, editorul revistei lui și întemeietorul homeopatiei în Grecia, domnul G. Vitulkas, referindu-se la cele de mai sus, scrie:

"1) Diferențele care există între ediția a cincea a "Organului", când Haneman trăia încă, și a șasea care s-a tipărit după moartea lui și alte diferențe care apar probabil nu aparțin acestuia. 2) Contradicții posibile care există în "Organ", spre exemplu în paragraful 18 care menționează: "...prin urmare, rezultă **fără nici o îndoială** că totalitatea simptomelor la fiecare caz personal de boală trebuie să fie singurul indiciu, singurul ghid care ne va conduce la alegerea medicamentului..."

În timp ce vorbește atât de clar despre **totalitatea simptomelor**, totuși, în paragraful 153 menționează: "...în încercarea noastră de a descoperi medicamentul corespunzător, cel mai potrivit pentru simptomele bolii pe care vrem să o tratăm... acele simptome pe care ar fi trebuit prin excelență și în mod exclusiv să le avem în vedere, sunt cele mai importante, cele mai curioase, cele mai neobișnuite și unice în felul lor -simptome generale, dar și cele mai imprecise, care nu trebuie să ocupe prea mult atenția noastră..."

Oare nu avem aici o contradicție? Dacă da, care este ea?

Mai există și alte contradicții de acest fel în "Organ", care vor trebui discutate? se întreabă domnul Vitulkas.

45. Un copil a venit să-1 roage din nou pe Stareț pentru tatăl său, care era în spital bolnav de cancer. Era gata să izbucnească în plâns. Starețul 1-a întărit sufletește.

- Nu plânge! Nu s-au pierdut toate! Ce s-a întâmplat? Pentru Dumnezeu nimic nu este greu. Numai că și el trebuie să vrea să fie ajutat. Trebuie să răsucescă puțin butonul; să se acordeze la frecvența care trebuie. Să-i spui să se mărturisească și să se împărtășească.

46. Odată mi-au adus o fetiță paralizată. O lovise trăsnetul și îi arsese toate celulele nervoase. Nu putea merge, nici vorbi, și nici să se îngrijească.

Mi-a fost tare milă de ea. Oare este greu pentru Hristos să facă din nou celulele? Acum s-a făcut cogeamite fată.

47. - Părinte, acesta are tensiune. Mu știți cumva vreun medicament?

- Tensiune? Ia vino aici să ți-o cobor! (Și zâmbind, îi prinde capul între mâini și îl apasă, în timp ce acela stătea bucuros și cu evlavie, primind tratamentul Starețului asupra capului său).

Tensiunea este din neliniște, binecuvântatule, continuă serios Starețul. Tu să rezolvi problemele cele ușoare. Pe cele grele să le lași lui Hristos. Să nu încerci să le rezolvi tu pe toate. După ce vei pleca de aici, să treci pe la Talea (băcanul din Căreia) să cumperi niște indiferență bună. Îți va da și pe datorie, a spus Starețul râzând.

48. Să mâncați morcovi mulți. Fac bine. Curăță sângele.

49. Odată am avut infecție urinară. În decursul unui an luasem de cinci ori antibiotice puternice. Și de fiecare dată am făcut aceasta timp de o lună de zile. Dar fără nici un rezultat. În cele din urmă am mers la Stareț să-i cer sfatul.

- Ia orz curat, fierbe-1 până se va desface bobul, și bea numai zeama.

- Cât să beau?

- Bea cât vrei. Rău nu o să-ți facă. Este și întăritor. Curăță tot sistemul... rinichii, vezica urinară. Să bei câte un pahar dimineața, la amiază și seara.

- Pentru cât timp, Părinte?

- Ei!... bea timp de o lună.

Într-un termos mare, cam de un litru, puneam apă fiartă și aruncam înăuntru o mână de orz, spălat mai dinainte de praf. Îl lăsam toată noaptea, iar dimineața îl strecuram și beam zeama.

După cincisprezece zile m-am făcut cu desăvârșire bine și nu am mai continuat tratamentul. Orzul a făcut o treabă mai bună decât antibioticele, fără să pricinuiască efecte negative.

50. Odată, când l-am cercetat pe Stareț, după operația pe care o făcuse pentru cancer și după intervenția la ficat, de îndată ce m-a văzut, mi-a spus:

- Să nu ceri! Să nu ceri! Nu poți suferi durerea, nu poate fi suportată. Este înfricoșătoare!

Am plecat capul rușinat. În rugăciunea mea, ceream de la Dumnezeu să-mi dea "puțin" din boala Părintelui, atât cât puteam suporta. Mă rușinam pentru că nu am avut jertfire de sine pentru a cere să sufăr eu în locul său, așa cum făcuse Starețul în trecut pentru mine. Nu i-am spus nimic despre aceasta, ci el singur a înțeles.

Apoi Starețul a continuat:

- Dintru început nu ceream de la Hristos să mă facă bine. Și sfătuiam și pe alții să facă răbdare, să facă mai întâi cele omenești și apoi să ceară ajutorul lui Dum-

nezeu, însă nu așa, ci trebuie de la început să cerem ajutorul lui Hristos. Căci Hristos vine cu o mângâiere și le îndreaptă pe toate fără durere, fără efecte negative, în chip desăvârșit. În timp ce oamenii... Chiar și binele pe care ți-1 vor face, ce fel de bine este?

